

EM 2020 pkt. 118/180
27. oktober 2020
Aqqaluaq B. Egede

Pkt. 118

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at ændre Inatsisartutlov nr. 20 af 23. november 2015 om alderspension til FM2021, således at aldersgrænsen for at kunne opnå offentlig alderspension ændres til 66 år.

(Partii Naleraq, Inatsisartut gruppen)

Pkt. 180

Forslag til Inatsisartut beslutning om at pålægge Naalakkersuisut til EM21 at fremlægge et forslag, der sikrer at den grønlandske alderspensions grundbeløb tilpasses den sats1, der er gældende for den danske folkepensions grundbeløb og den danske pensionsordning.

(Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Det skal være trygt at blive gammel i Grønland, både hvad angår levevilkår, økonomi, bolig og omsorg. Inuit Ataqatigiit's holdning står fast. Vi fastholder at forholdene for vore ældre skal forbedres ad politisk vej, fordi det er nødvendigt. Det er ikke nok at sige at vore ældre aldrig har haft det bedre. Det er stadig behov for mange forbedringer og det skal vi gøre en indsats for.

Aanaa og aataa eller ittu og ningiu, deres menneskelige værdighed er ikke i tilstrækkelig grad anerkendt politisk. Vi indbyder til samarbejde med Naalakkersuisut og koalitionen. Lad os sammen hæve alderspensionen, så dagligdagen som gammel bliver lidt lettere. Inuit Ataqatigiit lægger i sit politiske arbejde meget vægt på forbedring af levevilkårene. Vi har et stærkt behov for at Siumut, Demokraatit og Nunatta Qitornai klart melder ud at de vil hæve alderspensionen for vore ældre.

Vi har i Inuit Ataqatigiit besluttet at sige ja til at hæve alderspensionen. Vores holdning er at aldersgrænsen for at modtage alderspension skal sættes til 66 år. Vi modsætter os heller ikke at kvinders og mænds gennemsnitlige og højere alder, skal være udgangspunktet for at sætte en aldersgrænse for bevillingen af en alderspension. Vi er således også åbne overfor at diskutere om aldersgrænsen for modtagelse af pensionen skal sættes ned til 65 år. Vi er også åbne for at diskutere at den gradvise hævnings af aldersgrænsen sættes i bero, og at det besluttet at fastholde den.

Vi er i Inuit Ataqatigiit ikke enige i koalitionen holdning om at den længere levetid skal udnyttes til økonomiske besparelser, ved langsomt at blive ved med at sætte aldersgrænsen op. Et menneske der bliver gammel kan ikke gøres op i penge. Vi har en pligt som samfund til at sørge for gode vilkår for vore ældre. Det er ikke en mulighed, men en pligt. Vi savner den ånd i den eksisterende koalition. De forslag vi forholder os til idag, giver os mulighed for at hæve alderspensionen, og for at vi sammen kan nedsætte aldersgrænsen.

Her i salen ved vi alle at borgerne i Grønland idag har vidt forskellige levevilkår. Alene arbejdnernes meget lave lønninger illustrerer med al ønskelig tydelighed, den skævvridning der hersker. Der er mange med de laveste indkomster der bliver gamle, og vi kan allerede se at deres begrænsede opsparinger slet ikke kan danne grundlag for et tåleligt liv.

Hvis ikke vi laver ændringer nu, hvem skal så have ansvaret? Hvis der skal gennemføres ændringer, så må Inatsisartut lave ændringerne nu. Vi har muligheden for at tage beslutningerne.

Lad os i samarbejde og i enighed hæve alderspensionen. Lad os hjælpes ad med at sætte alderskravet, som I har til hensigt skal hæves hele tiden, ned. Vi hører tydeligt jeres opfordringer til at vi skal blive bedre til at samarbejde i fordragelighed, og vil gerne udnytte det. Hos Inuit Ataqatigiit ser vi et tydeligt behov for at forbedre ældres levevilkår. Vi vil ikke blot lade ansvaret gå videre til fremtidens folkevalgte. Det er nu vore ældre har behov, så det er nu vi skal gennemføre forbedringerne. Vi er åbne overfor, i forbindelse med de pågående finanslovsforhandlinger, at de kommende alderspensionsmodtagere ikke nødvendigvis skal udsættes for koalitionsens alderskrav, men at det nedsættes enten til 65 eller 66 år.

Vi er ligeledes åbne for, hvis alle medlemmerne af Inatsisartut er enige og alle partierne kan enes, at udnytte enigheden til, i forbindelse med debatten om ældres vilkår, at lave en særlov som Inatsisartuts forretningsorden giver mulighed for. Hvis alderspensionen bliver hævet, er vi klar til at straks at både 1., 2. og 3, behandle forslaget. Debatten om forbedring af alderspensionen, som har varet i flere år, kan ikke fortsætte. I stedet for at udsætte beslutningerne har Inatsisartut nu mulighed for at sætte handling bag ordene. Hvis Naalakkersuisut er dygtige nok, kan det samlede Inatsisartuts beslutning, nemt føres ud i livet.

Alderspensionen bør hæves. Alderskravet for modtagelse af alderspension bør sænkes. Hvis vi alle i Inatsisartut kan blive enige, så lad os straks tage beslutningen. Inuit Ataqatigiit støtter alle de fremsatte forslag, og henviser forslagene til behandling i Skatte- og Finansudvalget. Vi håber at alle kan støtte forslagene og være enige om at vi kan arbejde hurtigt.